

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

Jn duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamations, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Cap. IX. Declarat quomodo Dominus, animæ per visionem imaginariam
communicet; monet autem suas caueant, ne per hanc conduci viam
desiderent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

S.
Theresia

OPERA
THEATRUM

276 CASTELLVM ANIMAE S. MATRIS TERESA

si cui sororum simile quid cælitus concederetur, ipsam proper huius meliorem aut sanctiorem esse. Dicit singulas Dominus prout maximè viderit expedire. Apparatus id quidam & dispositio est, qua insignis paulatim Dei ancilla euadat, si quidem ipsa inde remaneat. at interdum eas quæ maximè imbecilles sunt, per hanc Deum conductit, nec est quod hoc aut probemus aut cōdemnemus, sed virtutes duntaxat respiciamus oportet, & quamnam inter nos misericordia mortificatione, humilitate, conscientiæq; puritate Domino seruimus. iusmodi enim quæ fuerit, ceteris sanctior haberi poterit. esto hoc mundo pauca admodum aliqua cum certitudine scribi queant, ne adusque verus ille Iudex in decretorio mundi totius die ratione univincique iuxta merita sua. Tunc mirabimur, cum videamus quām eius iudicium diuersum sit ab omni eo quod hic intelligimus & deprehendere possumus. Sit ipse in æternum benedictus.

CAPUT IX.

DECLARAT QVOMODO SE DOMINVS ANIMÆ PII
imaginariam visionem communicet. Monet autem serio suus, cauendum q[uo]d
hanc conduci viam desiderent. Insignes quoad hoc adseruntur.
rationes. Singularem caput honestitudinem continet.

Visionibus
imaginarijs
facilius se
immisceret
diabolus.

Veniamus nunc ad visiones imaginarias, quibus se diabolus facilius ac magis immiscere potest, ut dicunt, quām iis quæ dictæ sunt hoc etenim. Et sanè non potest esse minus. Verum, cū à Deo ha[bit]emus, mihi quadā tenus utiliores & meliores videntur, ut pote naturæ nobis conformiores; non tamen iis, quas in ultima manitione Dominus cognoscendas dat: etenim ad harum dignitatem & excellentiam nulla pertingunt.

Iam ergo videamus, ut superiori capite vobis dixi, quomodo Dominus hic præsens adsit. perinde ergo iis adest, si sicut dum magni prius maximæq; efficacie gemmam aureæ pyxidulæ inclusam habemus, quæ certissimè & indubitate nouimus ibi contineri, esto ipsam numen venerabilem; sed non propterea ipsius gemmæ virtutes minus nobis proficiunt, si eam nobiscum circumferamus. quoddam tam experientia nouimus, illius ope nos ab aliquibus morbis, aduersis quos naturale res habet, & proprium amuletum est, esse sanatos. ipsam tamen in corde non audemus, nec theculam aperire, in modo nec possumus; quod illius aperiendæ modum solus ille norit, cuius est gemma: qui licet ea

nobis mutuo dederit, ut illius ope iuuaremur, sibi tamen clauem
velut quid proprium reseruauit theculam aperturus, tum cum eam
nobis volet ostendere; quin etiam, ubi visum fuerit, eam denuo
resumet, vt & de facto facit. Iam ergo ponamus, cum capsellam aliquo-
ties inopinato & insperato aperire velle, quo mutuatio gratificetur,
certe minimè dubium est, quin id ei postea longè futurum sit iu-
cundius, cum scilicet admirabilis illius splendor qui è gemma emi-
cabat, ei in mentem veniet, itaque memoria illius profundiùs hæc
insculpta manebit. Eodem ergo modo fit hic: nimis quādū Domi-
nō visum est, animam hanc maioribus quibuldam gaudijs recrea-
re, illi eo, quo ipsi placet, modo sacratissimam humanitatem suam cla-
ritatē spectandam exhibet, idque ea in forma qua inter homines 2-
minus ani-
gens visus est, aut quādū post resurrectionem suam habuit. Et licet
ipsum tam subitō & repente fiat, ut cum fulgetri cuiusdam celeritate ip-
sum equiparari posse videatur; nihilominus gloriofissima hæc imago
ita imaginationi insculpta manet, ut eam inde nullatenus euelli & dele-
ri posse putem, quoadusque eam videat ubi perpetuò & sine fine ea
frui licebit. Quod autem imaginem vocem, non ita accipiendum
est, quasi imago quādam sit, pro imaginatione & iudicio ipsam vi-
dētis, expressa aut depicta; sed verè viua est, & interdum etiam cum
anima loquitur, magnaue ei secreta reuelat. Sciendum verò, ta-
metsi aliquantis per in hanc ipsa defixa hæreat, non magis tamen in
eam obtutum desigere posse, quām in solem; atque hinc fit, visionem
hanc semper quām citissimè præterire: idque non ideo, quod illius
splendor, vt solaris ille externo, interno visui officiat aut affli-
git, internus quippè vider quidquid hīc videndum occurrit, (cum
enim exterioribus oculis quid videtur, de eo nihil omnino possum di-
cere: cum illi personæ quam dixi, de qua tam particulariter possum lo-
qui, nihil tale vñquam contigerit, & ægrè quis certam rei illius, quam
experientia non nouit, rationem det;) illius enim splendor est,
velut lux quedam infusa, aut sicut Solis, velo tam subtili & fulgido
vt adamas est (si quidem elaborari is & texi posset) recti. Vestimen-
ta autem eius è tela tenuissima videntur. Penè semper autem, dum
hanc animæ Dominus gratiam facit, ipsa raptum patitur, quod imbecil-
lis, & vilis eius natura tam terribilem visionem ferre nequeat. Terribil-
lem inquam, esto namque hæc & pulcherrima sit, & maioris voluptatis, hac sit ter-
rificans, tametsi ad mille annos viueret, & assidue cogitando se se de-
fatigaret, imaginari posset; eo q[uod] omnem & imaginationis & intellectus
nostræ capacitatem longè transcendat: illius tamen præsentia tantæ
est Maiestatis, ut tanto animam horrore compleat, ut eam
Quomodo
in humanis.
modo
saluatoris
humanitas
vocetur i-
mago.
Quomodo
apparens
splendor &
vestes.
Qualis eius
splendor &
vestes.
Cur visio
hac sit ter-
rificans.

S.
Theresia

Opera

N. 11
C.

Diei indicij
hortor sem
per in me-
moria ha-
bendus.

Illatio illo-
rum qui
quaque cogitant,
vidore se
putant,

278 CASTELLVM ANMIAE S. MATRIS TERESAI
hic minimè necesse sit interrogare , quisnam ipse sit , aut valde
hoc illa discat ; satis namque ostendit , cœli terræque Dominum et
quod in Regibus terræ huius locum non haber , quiseipſis & foliis
parui estimabuntur , niſi regia pompæ schema & apparatus conno-
mitetur , aut Reges ſe eſſe verbis ſignificant .

Quam ô Domine mi , nos Christiani te patum cognofimus
quam terribile erit videre te die illa , qua nos iudicatum venies , cum
etiam tam amicè ac benevolè hic cum ſponsa tua agere venis , tuus
ſpectus & viſio tanto menteſ temore compleat ? Quid erit , quando
carifſimæ , quando tam rigorofa & terriſica voce ad impios inva-
bit . Ite maledicti . Hoc certe vnum nobis ex hac gratia quam a
mæ Deus præstat , memoria inſculptum iam maneat , quod centum
medio cre bonum futurum eſt , cum S. Hieronymus , vir licet adeo
ētus , numquam diem hanc de memoria deponeret : a que ita fieri
nihilo reputatur æ ſimus omne durum quod Religionis noſtre infla-
tum præſcribit . Quid exſpectamus & hæremus , cum omnis labo
quantumlibet diu is duret , nonniſi ad inſtar momentisit , cum illa
ternitate comparatus ? Dico vobis in veritate , carifſimæ , ne quan-
cumq; improba ſim , inferni cruciatus ac tormenta num quam timi-
mo velut nihilum ea reputaffe cum mecum recogitarem , quam po-
noſum & dolorificum damnatis ſit futurum , cum oculos illorum
speciosos , mansuetos ac benignos Domini , iam toruos & inato-
dere cogentur . Nam ita cor meum mihi comparatum eſſe videatur , ut
hoc ſuſtinere non poſſet . Et ſic ſemper quoad vixi , me affectam feri-
Quomodo ergo non horreat ille , cuiſe hoc Maieſtas ipſius meo
dignata eſt exhibere , cum tam viuax huius apparitionis ſit ſenilis
vt ipſum omnis ſenſus expertem reddat . Atque hæc fanè eſſe debet ca-
fa , cur poſt eam mox ſuspendatur ; quod nimirum eius imbecillitatem
Deus ipſe adiuuerit , quo magnitudini eius in ſublimi hac cum Deo com-
municatione ipſe ſe coniungeret ac vniuerit . Cum autem ſatis diu in Deo
mini huius vultum oculos intendere anima poterit , equidem tamen
visionem eſſe non credo , ſed dumtaxat vehementem quamdam con-
derationem in imaginativa fabricatam & eſformatam , & velut emu-
tuam & exanguem quamdam figuram , respectu alterius illius futuri .
Certe nonnullæ (quod autem dico , ſcio etiſſimum eſſe ; de hoc namque
me cum contulere , & quidem non tres aut quatuor , ſed pluri-
me debilis & imbecillis ſunt imaginationis , vel intellectus ita efficiat ut
necio quid aliud in cauſa ſit) ut ſic imaginando absorbantur , ut quid
quid cogitant , aut in mentem iſpis incidunt , id ſe aperte videre (po-
quidem eis appetit) alſerant . quamquam , iſi ipſam veram visionem vidi

sent, certissimè & manifestissimè illusionem id esse inteligerent, nullum ut ipsis de hoc dubium maneret: quidquid enim vident, sua ipsam et imaginatione procudunt & comminiscuntur; neque id ullum alium exinde in ijs effectum producit, quam quod frigidiores inde manent, quam si piam & deuotam aliquam imaginem vidissent.

Euidens ergo est, non esse id huiusmodi, ut magni à quoquam fieri debeat, atque ideo citius memoria effluit, quam inane somnium aliquod. Verum in eo de quo loquimur, ita non sit: sed subito & inopinato, nec credenti aliquid se visuram, nec talequid cogitanti anima, totum obiectum simul & valde iunctim representatur, & magno quodam cum timore ac strepitu omnes potentias & sensus eius sursum deo sum com-
Autor. 9.

mouet, quo ipsis deinde mox optata illa pace frui faciat. Perinde ac, dum Sanctus Paulus in terram deiectus fuit, tempestas illa & turbatio in cœlis insonuit, non aliter in mundo hoc interiori contingit; ingens quippe excitatur strepitus ac motus, & ecce, in momento omnia tranquilla, serena ac quieta sunt, & anima tam sublimia mox c-
docetur mysteria, nullo ut alio magistro opus habeat. Vera enim Sa-

*Quam certa
sapientia, sine ullo ipsius labore, omnem ab ea ignorantiam discussit,*

& ipsa ad aliquod temporis spatium mira cum certitudine manet,

nullam hic

hanc gratiam nonnisi à Deo venire: & tametsi alij in contrarium multa illi oggerat, nihil minus tantum, runc quidem, ei dicere non poterunt,

subesse.

*vt timeat aliquam hic illusionem subesse; at postea confessario aliquem ei timorem incutiente, à Deo aliquantulum deseritur, quo non nihil vacillet, & dubitare incipiat, an non forte ob peccata sua id ita possit fieri; id tamen plane non credit, nisi, (sicuti in alijs illis rebus fieri dixi) ita se rem hic habere atque in temptationibus circa res fidei, in quibus quidem ingentes diabolus commotiones & motus excitat posse; non tamen efficere, ut anima constans & firma in illa non perseueret: imo vero quo amplius eam impugnabit & impetrat, eo maiorem ipsa certitudinem co-
cipit, nullatenus diabolum tanta, quantum hoc ipsum est, bona in ipsa posse causare; adeò ut in animæ interioribus tantum ipse non polleat. Poterit quidem id ei repræsentare, sed non tanta cum veritate Maiestate, & operationibus, quanta Dominus solet. Quod autem Confessarij id perfecte videre nequeant, & quod ij quibus hanc Deus gratiam facit, eā verbis satis exprimere fortis tamen nesciant, hinc timet; nec immerito. Quare magna cum caute la, & circumspete hic ambulare, & fructuum, quos apparitiones huiusmodi producunt, tēpus opportunitatēq; exspectare, nec non humilitatē, q; ipsa in anima procreat, ipsam quoq; ad omnē virtutum studiū amplectendō fortitudinē considerare debent. Si enim dia-
boli id opus & inuentum fuerit, statim id ipse aliquo signo prodet, & in mille mēdacijs eū deprehēdet. At, si Cōfessarius aliquā horū experientiā*

habet

CASTELLVM ANIMÆ S. MATRIS TERESAI

habeat, & in rebus similibus aliquando sit versatus, non multo, al-
ce intelligendum, tempore opus habebit; nam quamprimum es ipsi
narratione & relatione percipiet, à Deo id, an ab imaginatione
diabolo proueniat; maximè, si Maiestas eius spirituum dilectionis
donum ei dederit; si enim hoc habeat, nec non doctrinam & litteras
sto non nisi mediocrem habeat rerum experientiam, faciliter nego-
tillget.

*Cardine Confessario omnia deto-
genda.* Quod vero imprimis necessarium est certissimum, hoc est, via
candore, sinceritate, & veritate vos ipsas & vestra Confessio-
nis: non loquor autem hic de apertione & detectione peccatorum
quippe satis certum est) sed de explicatione modi orationis. Idem

fiat, dicere non aulim, vos bonâ viâ ambulare , nec Deum esse qui
doceat; vt pote qui quam maximè cupit, vt cum eo qui ipsius Vicari
eadem cum veritate ac claritate agatur, qua secum ipso; volendum
vt is nostras cogitationes, etiam minimas; nedum opera & facta, pa-
etas habeat. Neque est, vt hoc vós vllatenus turbet aut inquietet,
etiam si res hac minimè sit à Deo producta, si tamen humiliter
bonam conscientiam habueritis , nullum inde vobis dampnum pro-
niet; nouit namque Maiestas eius à malis bonum elicer , & facie-

Quomodo suis demon laqueis capienda. quâ vobis viâ dæmon iacturam inferre satagebat & volvō, et plius lucrum referatis: existimantes enim, Dominum esse, qui vobis singulares gratias & mercedes facit, ad magis illi placendum, figuram eius iugiter in memoria habendam conseruare. Ut enim viri quæ

clia fugient in memoria habendam conseruare
appriime doctus dicere solebat, egregius pingendi artifex disib
addebatque, si quidem is Dominum Iesum maximè ad vitium filii
præsentaret, minimè id sibi molestum fore, vt scilicet per illam figuram
deuotionis sp̄itum in se excitaret, & proprijs demonum armis
terer ac iugularet. Nam, quantumlibet imperitus & inepros in p̄
non propterea minus honorari & coli debere imaginem quam per
dummodo sit illius, qui est vnicum bonum nostrum, scilicet Iesu Christi.
Vnde non poterat non summopere disiplinare illi, quod faciendum
nulli suis consulunt, vt, scilicet, cum aliquam vident visionem in ambo
Regis nostri sibilent & explodant: dicebat enim, nos, vbi cum que demum Regis

*Regis nobis libilent & explodant: dicebat enim, nos , vocumque de
image ubi nostrum depictum videremus, cum honorare & colere debet. Enim
uis & quo- merito eum sic censere video: nam etiam hoc in mundo quis indige-
modocumq; depicta,
Lonoranda. tur, si imaginem eius quem amicum haberet, ab alio quopiam id gen-
contumelij & iniurijs affectu sciret. Quanto ergo potius, ac maiori
ipsam Domini crucifixi effigiem, aut aliam quamcumque imponen-
nos tibi imaginem seper nos reuereri par est? Esto hac de re alio in loco
pserim, voluete tamen & iucundum mihi fuit ipsum hic repetere ; et quia*

quamdā, cū hac ratione ad se ipsam iuandam vti iussa esset, permultum inde afflictam fuisse vidi. Nescio quis hanc primō adinuenerit, adcō ad torquendū propriam & aptam, & illam quidem quæ aliud nihil facere potest quām obediens, si quidem tale quid faciendum Confessarius præscribat & suadeat, & quæ sese perditam ire putet, nisi ei suadenti mōrem gerat. At meum consilium est, vt, quamuis ipsi tale quid vobis suadeant, hanc illis cum modestia & humilitate rationem depromatis, & quod consulunt, minimē admittatis. Summopere verō mihi quadraunt, bona illærationes, quas mihi suggestis, qui de hac re mecum traxerunt.

Vultus Dei
Magnum certè anima ex huiusmodi Dei gratia lucrum refert, *minimā anima*
quod scilicet, cūm de ipso, vel eius vita ac Passione, cogitat, mansuetissi- *ubiq̄, recordat*
mī & pulcherrimi illius vultus recordetur; quod certè summi solatij res datur.

est: vti etiam hoc in mundo maioris consolationis est, quempiam, qui multa nobis beneficia confert, vidisse, quam si numquam eum nouissemus. Evidem dico vobis, tam sapidam memoriam ac recordationem permultum virilitatis continere: tametsi & alia præterea bona & commoda secum vehat. Verū, cūm de harū rerum effectis tā multa iam dixerim, & plura adhuc dicenda supersint; hinc ad alia non transibo, nisi vos antē studiosè commonuero, vt, licet sciatis huiusmodi Deum gratias animabus præstare, numquam tamen cum rogetis, nec desideretis, *Nō est Deus*
rogandus, *ut hac quæ-*
vt hac via *quam via*
facienda videatur, ob aliquas tamen causas minimē eam expedit aut *conducere,*
conuenit rogare. Prīmō, quidam humilitatis est defectus, petere vobis dari & concedi id, quod numquam commeruistis; vnde mihi verisimile sit eam, quæ hoc desideratura est, non multum humilitatis habitaram. Sicut enim vilis & obscurus opifex mechanicus procul abest, *Id petere de-*
fectus humi-
tatis est.
vt Rex esse velit, cōd quod hoc ei factu impossibile videretur, quoniam id minimē promeretur, sic & verē humilis, ab huiusmodi rebus desiderandis nimis quām remotus est. Et ipsa mihi persuadeo, eas numquam nisi ei qui humilis erit, dandas; antē namque quamdam sui ipsius notitiam, quām id genus gratias præstet, Deus solet conferre. Porro, quomodo quæ tales in se cogitationes semel admittet, verē sibi persuadeat, adhuc nimis quām magnam sibi gratiam fieri, quod in infernum non sit detrusa: Secundō, quia certissimum est, ipsam deceptum iri, aut certè in maximo, vt decipiatur, periculo versari: cum nonnisi parvulam portam patentem & apertam videre diabolus opus habeat, vt mille nobis insidias struat. Tertiō, quando ingenti rei cuiusdam desiderio homo tenetur, ipsa imaginatio, quin & ipsemer homo, idipsum quod desiderat, videre se & audire putat; *scuti iis qui*

S.M.Teresa Opera.

nn

pes

per diem aliquid ardenter concupiscunt, & identidem de-
gitant, id ipsum de nocte inter somniandum occurrit soler-
to, nimis quam magna audacia esse, te tibi viam velle cu-
cum nescias quænam tibi plus alijs expediat, sed Dominum
commitenda est, ut pote qui te nouit, ut per illam iste vam
ducatur, per quam potissimum te ducere volunt. Quoniam
tasne eorum, quibus has Dominus gratias facit, labores
uos esse? parui certè non sunt, sed maximi & multiplici,
vnde nosti, te illis ferendis parem fore. Sexto, quia fortunato
so, è quo lucrum te facturum sperabas, dannum refec-
contigit Sauli Regi. Sunt porro præter has, carissime, &
aliae causæ: mihi vero credite, longè securissimum esse, alio
velle, quam ut sanctissima Dei voluntas circa nos fiat. Nospissim
in iplius manus coniunctionem; amat quippe nos plurimum: ne
vñquam poterimus, si resoluta & determinata cum voluntate
in hoc perseveremus.

Obplures Notandum porro, non eo, quod multis id genus gratiarum
gratias non nisi, plus propterea vos gloriae promereri, immo vero idcirco magis
plus recipio ei seruandum teneri. Quantum vero ad amplius merendi facultatem
sur gloria. spestat, eam Dominus minimè nobis eripit, cum in nostra mano pos-
sit. Adeo ut multi sint sancti, qui nunquam sicutur quid est
quam istarum gratarum recipere; alij è contraria eas recipiunt, & cum
sancti non sunt. Neque etiam cogitandum est, halce gratias communi-
esse; immo cum semel illas Dominus confert, magnis certè eas laboris
velut vendit. Vnde anima non tam cogitat, an eas vltius & am-
receptura sit, quam quomodo iis dignam se præfet, & vt debet
rum quidem est, magno eas adiumento esse debere, ad virtutes in
tiore & perfectiore gradu obtinendas, atamen, quibus laboris
impedio habebit comparatas, longè plus merebitur. Scio nam
quin & alias duas personas, quibus id genus gratias Domine pro-
terat (harum una erat vir.) ita per illas, ad illius Maternitatem
dum, (& quidem suis sumptibus, nullamque de magnis illo con-
solationibus spiritus lentiendo) accentas, quin & ius pro co-
endi cupidas fuisse, ut cum Domino velut expostularent & coquen-
tentur quod eas sibi daret, ac, si quidem datas non admittere pos-
sissent, haud ægrè eis caruissent. Consolationibus spiritus inquit
aut iis de quibus hic loquor visionibus (vident quippe quantum do-
mæ hinc sibi boni proueniat; & sanè plurimæ lani faciendæ
quas Dominus inter contemplandū, dare solet. Sunt & hec, vñ
fatear, desideria (prout mihi quidè videtur) supernaturalia, &

revaldè Deum amantium propria; et cum inquam, quæ vellent videret Dominus, non stipendis & mercedis causa se illi seruiret atque ideo etiam numquam ipsis in animam venit, se ob ullum opus gloriæ donandas, quo feso per hanc magis ad ei seruendum exstimument:) sed tantum viamori morem gerant & satisfaciant, cuius natura & proprium est, semper diuersimodè ac multisfariam operari. Mille si quidem posset, anima modos & rationes ad inuenire vellet, ad se in ipsum annihilandam, & si quidem opus sit, ad maiorem Dei gloriam, ut semper ipsa annihilata maneat, quam libentissime certè ad hoc feso offeret. Sic autem ipse in perpetuum laudatus, Amen; quod, feso ad cum tam misericordia ac miserabilibus creaturis agendum dimittens, magnitudinem suam manifestare velit.

C A P V T . X.

*LOQUITVR DE ALIIS GRATIARVM GENERIBVS, QVAF
anima Deus longè alio quām supradictas modo, prestat,
deque insigni qui inde consequitur fructu.*

Multis varijsque modis se Dominus animæ per apparitiones has communicat; modo quidem, quando in afflictione & tristitia posita est; alias, quando magna aliqua molestia aut tribulatio ei imminet; alias denique ut Maiestas illius cum ipsa delicietur ac recreetur, vel ipsam etiam recreet. Non est autem necesse carissimæ, me singula hæc magis in particuli declarare (cum hoc mihi propositum minime sit) sed singulas, quæ hac in via sunt, differentias, quousque quidem eas ipsa cognoscam, vobis exponere; vt, cuiusmodi illæ sint, & quos post se relinquant effectus, ipsæ intelligaris; ne videlicet sinistre nobis persuadeamus, quamlibet imaginationem, visionem esse; ac ne, cum Nō est quod vere talis erit, scientes eam & possibilem esse, & dari posse, propterea turbemur, cū vera via à Deo datur.